

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

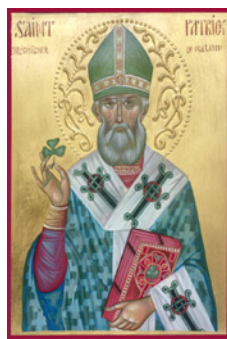
Ὁ Ἅγιος Πατρίκιος Ἐπίσκοπος καὶ Φωτιστὴς τῆς Ἰρλανδίας † 17ῆ Μαρτίου

Ὁ Ἀπόστολος αὐτὸς τῆς Ἄπω Δύσεως γεννήθηκε στὴν Βρετανία περὶ τὸ 385, προερχόμενος ἀπὸ κελτική οἰκογένεια ἐκρωμαϊσμένη καὶ χριστιανική ἀπὸ παλαιά. Ὁ πατέρας του, Καλπούρνιος, ἦταν Διάκονος καὶ ἔφερε τὸ ἀξίωμα τοῦ *δεκουρίωνος*¹. Διέθετε πλούσια ἔπαυλη καὶ ἄφησε τὸν υἱό του νὰ περάσῃ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του ἐπιπόλαια, χωρὶς ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὰ θεῖα.

* * *

Ὄταν ὁ Πατρίκιος ἦταν δεκαεξί ἐτῶν αἰχμαλωτίσθηκε μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους κατοίκους τῆς περιοχῆς ἀπὸ πειρατὲς καὶ πουλήθηκε στὴν Ἰρλανδία σὲ ἓναν γαιοκτήμονα, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέθεσε νὰ φυλάῃ τὰ κοπάδια του στὸ βουνό. Ἡ τραχύτητα τῆς ἐξορίας σ' ἐκείνον τὸν ξένο τόπο, ὀλότελα σχεδὸν παραδομένο στὴν εἰδωλολατρία, καὶ ἡ ἐπαφή μὲ τὴν φύσι, ἔστρεφαν τὴν καρδιά του πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἄρχισε νὰ ζῆ ἐν μετανοίᾳ, περνώντας τὶς ἡμέρες του καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς νύκτας μὲ προσευχή, γονατιστὸς πάνω στὸ παγωμένο ἢ μουσκεμένο ἀπὸ τὶς βροχὲς ἔδαφος, χωρὶς νὰ νιώθῃ καμμιὰ ἐνόχλησι· τόσο ἡ ψυχὴ του εἶχε γεμίσει ἀπὸ τὴν θεῖα παρηγορία.

Ὑστερα ἀπὸ ἕξι χρόνια αἰχμαλωσίας πού εἶχε γίνῃ παράδεισος τρυφῆς, μιὰ νύκτα ἄκουσε φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ: «Ἐπραξες καλὰ μὲ τὴν νηστεία καὶ τὴν προσευχή, ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή σου, ἔλα τώρα νὰ ἐπιστρέψῃς στὴν πατρίδα σου, τὸ πλοῖο σὲ περιμένει!». »

Μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνη, δραπέτευσε καὶ περπατώντας πάνω ἀπὸ τριακόσια εἴκοσι χιλιόμετρα, ἔφθασε σὲ ἓνα λιμάνι καὶ ἀνέβηκε στὸ πλοῖο κάποιων εἰδωλολατρῶν ἐμπόρων.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρες ἀποβίβασθηκαν σὲ γῆ ἔρημη καὶ ἄγνωστη² καὶ ξεκίνησαν ἀναζητήσι τόπου διαμονῆς. **Π**εριπλανῶνταν ἔτσι σχεδὸν ἓναν μῆνα καὶ κινδυνεύοντας νὰ πεθάνουν ἀπὸ πεί-

να ζήτησαν τελικὰ ἀπὸ τὸν Πατρίκιο νὰ μεσολάβησιν στὸν Θεὸ τοῦ γιὰ νὰ τοὺς σώσῃ. **Μ**όλις ὁ νεαρὸς Χριστιανὸς σήκωσε τὰ χέρια του, ἓνα κοπάδι χοίρων παρουσιάσθηκε καὶ οἱ ἄνδρες κατάφεραν νὰ σκοτώσουν μερικὸς γιὰ νὰ χορτάσουν.

Υστερα ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες ὁ Πατρίκιος ἔφθασε στὴν πατρίδα του, ὅπου καὶ πάλι αἰχμαλωτίσθηκε ἀπὸ πειρατές, ἀλλὰ ἀπελευθερώθηκε σὲ δύο μῆνες, σύμφωνα μὲ πρόρρησι τοῦ τοῦ εἶχε δοθεῖ.

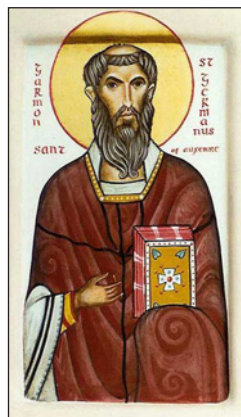
* * *

Ἄφοῦ ἐπανῆλθε στὴν πατρικὴ οἰκία, τοῦ παρουσιάσθηκε νέο ὄραμα: ἓνα οὐράνιο πρόσωπο ὀνόματι Βικτώριος ἐφανίσθηκε ἐνώπιόν του δείχνοντάς του μιὰ στοίβα ἐπιστολῆς. **Ἀ**νοίγοντας τὴν πρώτη, διάβασε: «**Φ**ωνὴ τῆς Ἰρλανδίας! **Ἄ**γιε νεανία, σὲ ἰκετεύουμε νὰ ἔλθῃς πάλι νὰ περπατήσῃς ἀνάμεσά μας». **Κ**αὶ τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουε τὴν φωνὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔμεναν στὸ δάσος τοῦ Φόκλουτ, ἐκεῖ ὅπου εἶχε περάσει τὰ χρόνια τῆς αἰχμαλωσίας του.

Αἰσθανόμενος μέσα του τὴν κλήση τοῦ Θεοῦ, ἀποφάσισε νὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ τὴν διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου στοὺς βαρβάρους, ἀφοῦ προηγουμένως ὠλοκλήρωσε τὴν ἐκκλησιαστικὴ του κατάρτισι ποὺ εἶχε παραμελήσει νεώτερος.

Πῆγε τότε στὴν Γαλατία καὶ ἐγκαταβίωσε σὲ διάφορα μοναστικὰ κέντρα, προπαντὸς στὸ Λερίνο, καὶ παρέμεινε πάνω ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια στὴν Ὠξέρ παρακολουθώντας τὴν διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ († Μνήμη: 31ῆ Ἰουλίου), ὁ ὁποῖος τὸν ἐχειροτόνησε Διάκονο.

Ὅταν ὁ Ἁγιος Γερμανὸς ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν ἱεραποστολὴ του στὴν Ἀγγλία, ὅπου εἶχε ἀγω-

Ὁ Ἅγιος Γερμανός,
Ἐπίσκοπος Ὠξέρ
(Γαλλία).

νισθή ἐναντίον τῶν αἵρετικῶν Πελαγιανῶν (429), μίλησε γιὰ τὴν μεγάλη ἀνάγκη ἱεραποστολῶν μὲ προορισμὸ τὴν γῆ τῆς Ἰρλανδίας.

Ὁ Ἅγιος Παλλάδιος³, Διάκονος στὴν Ῥώμη, χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν Πάπα Κελεστῖνο Α' (431), μὲ σκοπὸ νὰ ποιμάνῃ τοὺς διάσπαρτους Χριστιανοὺς τῆς Ἰρλανδίας. Αὐτὸς ὅμως εὐθὺς ἀμέσως βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ μεγάλες δυσκολίες, ἵδρυσε μόνον τρεῖς Ναοὺς καὶ ἀπέθανε αἰφνίδια ὕστερα ἀπὸ μερικὸς μῆνες.

* * *

Ὁ Ἅγιος Πατρίκιος χειροτονήθηκε τότε Ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν Ἅγιο Γερμανὸ μὲ ἀποστολὴ νὰ φέρῃ τὸ Εὐαγγέλιο στοὺς βαρβάρους τῆς Ἰρλανδίας. Ἦταν καλὰ προετοιμασμένος γιὰ αὐτὸ τὸ ἔργο, ὄχι μόνο λόγῳ τῆς θείας κλήσης, ἀλλὰ καὶ διότι γνώριζε καλὰ τὴν γλῶσσα καὶ τὰ ἔθιμα αὐτῶν τῶν ἀγροίκων. Ἀναθυμούμενος τὰ ἀμαρτήματα τῆς νεότητός του, δίστασε νὰ ἀποδεχθῆ τὴν ἐκλογή, ἀλλὰ ἕνα νέο ὄραμα ἤλθε νὰ τοῦ ἐπίβεβαιώσῃ, ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.

Ἐπὶ κεφαλῆς μικρῆς ομάδας κληρικῶν, ἀποβιβάσθηκε στὸ νησί, στὸ σημεῖο ὅπου εἶχε φθάσει πρωτύτερα καὶ ὁ Ἅγιος Παλλάδιος, καὶ χωρὶς χρονοτριβὴ πῆγε σὲ μία μεγάλη συγκέντρωσι τὴν ὁποίαν συγκαλοῦσαν περιοδικὰ οἱ φύλαρχοι. Κήρυξε τὸν Χριστὸ θαρραλέα στοὺς ἄγριους αὐτοὺς πολεμιστὲς καὶ κατάφερε νὰ μεταστρέψῃ μερικοὺς, μεταστρέφοντας ἔτσι καὶ τὸν λαὸ τους καὶ ἀποκτώντας ἐκτάσεις γιὰ νὰ οἰκοδομήσῃ Ναοὺς καὶ Μοναστήρια.

Διέτρεξε ὅλη τὴν Ἰρλανδία, κυρίως τὸ βορειότερο τμήμα της, κηρύττοντας ἀκούραστα τὸν θεῖο Λόγο, ἀπευθυνόμενος κατὰ προτίμησι στοὺς φυλάρχους καὶ τοὺς τοπικοὺς Βασιλεῖς. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ μετέστρεψε τὸν Βασιλέα τοῦ Δουβλίνου, τοῦ Μάϋνστερ, καὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς τοῦ Βασιλέως τοῦ Κορνύγτ.

Συνάντησε ὅμως τὴν ἀντίστασι τῶν Δρυϊδῶν⁴, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦσαν ἐναντίον του τὴν μαγικὴ τους τέχνη. Ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ὅμως μὲ τὴν δύναμι τοῦ Θεοῦ τὴν καθιστοῦσε ἀνενεργὸ καὶ μάλιστα μετέστρεψε ὀρισμένους Δρυῖδες, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν εὐλαβεῖς Ἱερεῖς, γεμᾶτοι ζήλο γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῶν ἀδελφῶν τους.

Ἀφοῦ κήρυξε καὶ στὸ Βασίλειο τοῦ Ὀριέλ, ἵδρυσε Μονὴ στὸ Ἄρμά, πὸν κατέστη κέντρο τῶν ἱεραποστολικῶν του ἐξορμήσεων καὶ ἀργότερα ἀρχιεπισκοπικὴ ἔδρα τῆς Ἰρλανδίας. Ἀντιμέτωπος μὲ βία, ἀπειλὲς καὶ κάθε λογῆς κινδύνους, μὴ λαμβάνοντας καμμία μέριμνα γιὰ τὸν ἴδιο, καὶ χωρὶς καμμία πεποιθήσι στὶς ἴδιες του δυ-

νάμεις, ὁ Ἅγιος Πατρίκιος διέσχισε τὶς ἀφιλόξε-
νες αὐτὲς ἐκτάσεις ἀφήνοντας τὸν Θεὸ νὰ μιλά μὲ
τὴν μεσολάβησί του.

Μολονότι περιφρονοῦσε τὴν ρητορικὴ τέχνη, ὁ
λόγος του, διαποτισμένος μὲ ἀναφορὲς στὴν Ἁγία
Γραφή, εἶχε δύναμι θεϊκὴ καὶ ὠδηγοῦσε στὸν
Χριστὸ ὄχι μόνον τὸν λαό, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τοὺς
βάρδους, οἱ ὁποῖοι γίνονταν Μοναχοὶ καὶ ἔθεταν
στὴν ὑπηρεσία τοῦ Εὐαγγελίου τὰ ποιητικὰ τους
χαρίσματα, συνθέτοντας ὕμνους τόσο ὠραίους, ὥστε
λέγεται ὅτι οἱ Ἄγγελοι ἔσκυβαν ἀπὸ ψηλὰ γιὰ νὰ
τοὺς ἀκούσουν.

Χειροτονώντας Ἱερεῖς καὶ Ἐπισκόπους ὁ Ἅγιος
Πατρίκιος ὠργάνωσε τὴν νέα Ἐκκλησία, σεβόμε-
νος μὲ σοφία τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ ἱρ-
λανδικοῦ λαοῦ. **Οἱ** Ἐπίσκοποί του δὲν εἶχαν γε-
νικὰ τὴν ἔδρα τους στὶς πόλεις, ἀλλὰ στὰ Μονα-
στήρια, τὰ ὁποῖα γνώρισαν τὶς ἐπόμενες γενεὲς σημαντικὴ ἀνθισι
καὶ μετέτρεψαν τὴν Ἱρλανδία σὲ νέα Θηβαΐδα, ἀπ' ὅπου ἐξῆλθαν
πολλοὶ Μοναχοί, τολμηροὶ καὶ ἀκαταπόνητοι Ἱεραπόστολοι, οἱ
ὁποῖοι συνέβαλαν τὰ μέγιστα στὸν ἐπανευαγγελισμό τῆς Εὐρώπης
μετὰ τὶς βαρβαρικὲς ἐπιδρομὲς⁵.

Εἴτε παρέμενε σὲ ἓνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ Μοναστήρια -Ἐπισκοπεῖα
εἴτε βρισκόταν σὲ περιοδεΐα, ὁ Ἅγιος Πατρίκιος δὲν παρέλειπε τὸν
καθημερινό του κανόνα προσευχῆς καὶ ἀποστήθιζε ὅλο τὸ *Ψαλτή-
ριο*, μὲ ὅλες τὶς Ὠδὲς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἄλλα θεόπνευ-
στα κείμενα, ὅπως ἡ *Ἀποκάλυψι* τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. **Ἐ**κανε ἑκατὸ
φορὲς τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ κάθε μία ὥρα τῆς ἡμέρας, καὶ ὅταν
συναντοῦσε σταυρὸ στὸν δρόμο του, κατέβαινε ἀπὸ τὴν ἅμαξά του
γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσῃ.

Στὶς ἱεραποστολικὲς του ἐξορμήσεις κινδύνευσε ἐπανειλημμέ-
ως νὰ δολοφονηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους, ἀλλὰ ὁ Ἄγγελος τῆς
Ἐκκλησίας του τὸν διαφύλαγε ἀπὸ τὸν κίνδυνο πρὸς ὠφέλεια τῶν
πιστῶν. **Ἐ**χοντας προσωπικὴ πείρα τῆς αἰχμαλωσίας, ὑπερασπιζό-
ταν τοὺς πληθυσμοὺς τοὺς ἐκτεθειμένους στὶς ἐπιδρομὲς τῶν πει-
ρατῶν, καὶ ἀφώρησε τὸν Κορότικο, ἀρχηγὸ μιᾶς ὀρδῆς Βρετόνων,
ὁ ὁποῖος ἀποβιβάσθηκε ἐν μέσῳ νεοφώτιστων ποῦ εἶχαν βαπτισθῇ
τὴν προηγούμενη ἡμέρα καὶ κατέσφαξε πολλοὺς ἀπ' αὐτούς, ἐνῶ
πολλοὺς ἄλλους τοὺς αἰχμαλώτισε γιὰ νὰ τοὺς πουλήσῃ σκλάβους.

Ἀνδριάντας τοῦ
Ἁγίου Πατρικίου
στὸν λόφο Τάρα,
πλησίον τοῦ Σλαΐν.

Μερικούς μήνες αργότερα, ο Κορότικος που είχε άρνηθῆ νὰ μετανοήση, υπέστη διανοητική διαταραχή καὶ ἀπέθανε σὲ ἀπόγνωσι.

* * *

Όταν ἔφθασε σὲ ἡλικία ὀγδόντα ἐτῶν καὶ ὕστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια Ἐπισκοπείας, ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἀποσύρθηκε σὲ τόπο ἤσυχου καὶ ἔγραφε στὴν Ἐξομολόγησί του:

«Τὸ ἐξομολογοῦμαι στὸν Κύριό μου καὶ δὲν ἐντρέπομαι στὴν παρουσία Του: ἀπὸ τότε ποὺ Τὸν γνώρισα στὴν νεότητά μου, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μεγάλωσε ἐντός μου, καὶ μέχρι σήμερα, μὲ τὴν Χάρι τοῦ Κυρίου, φύλαξα τὴν πίστι. **Ἐκείνος** ποὺ τόσο συχνὰ συγχώρησε τὴν ἀνοησία μου καὶ τὴν ἀμέλεια γιὰ νὰ ἀνταποκριθῶ σὲ ὅ, τι μοῦ ἐνέπνεε τὸ Πνεῦμα, μὲ λυπήθηκε πρὸς ὄφελος χιλιάδων ἀνθρώπων, ἐπειδὴ ἔβλεπε ὅτι εἶμαι στὴν διάθεσί Του. **Εἶθε** ὁ Θεὸς νὰ θελήσῃ τὰ πνευματικά μου τέκνα νὰ μὲ ξεπεράσουν σὲ ἔργα ἀνώτερα καὶ σὲ καρποὺς σωτηρίας! **Θὰ** εἶναι ἡ δόξα μου, γιατί υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα (Παρ. ι' 1). **Ἀγαπημένοι** μου, ἐσᾶς ἀναζήτησα καὶ ὄχι τὰ ἀγαθὰ σας. **Ό**τι μοῦ δόθηκε, δωρεὰν καὶ αὐτὸ τὸ μοίρασα. **Γιὰ** σᾶς τὰ ἀγαθὰ σας, γιὰ μένα οἱ κόποι καὶ οἱ κίνδυνοι, καὶ ἦλθα πρὸς ἐσᾶς καὶ πῆγα παντοῦ γιὰ χάρι σας, ἀκόμη καὶ σὲ περιοχὲς ὅπου κανένας ποτὲ δὲν εἶχε ἔλθει νὰ βαπτίσῃ. **Μὲ** τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ περάτωσα τὸ ἔργο μὲ ἐγρήγορσι καὶ μεγαλοκαρδία γιὰ τὴν σωτηρία σας... **Ό** Χριστὸς ὁ Κύριός μας κατέστη πτωχὸς χάριν ἡμῶν, καὶ ἐγώ, πτωχὸς καὶ ταλαίπωρος, καθημερινὰ περιμένω νὰ μὲ σκοτώσουν ἢ νὰ με παγιδεύσουν ἢ νὰ αἰχμαλωτισθῶ. **Προσδοκῶντας** ὅμως τὶς οὐράνιες ἀνταμοιβές, δὲν φοβᾶμαι τίποτα ἀπὸ αὐτά, καὶ ρίχνομαι ὁ ἴδιος στὰ χέρια τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ ποὺ μὲ διάλεξε γιὰ αὐτὴ τὴν ἀποστολή... **Πῶς** νὰ Τοῦ ἀνταποδώσω ὅλες Του τὶς εὐεργεσίες πρὸς ἐμένα; **Καὶ** ἂν κατάφερα νὰ πραγματοποιήσω κανένα ἀγαθὸ ἔργο ἀπὸ ἀγάπη στὸν Θεό μου, κανεὶς νὰ μὴ πῆ ὅτι ἐγὼ τὸ κατώρθωσα, ὁ ἀπαίδεντος, ἀλλὰ ὅτι πρόκειται γιὰ θεῖο δῶρο. **Τοῦ** ζητῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ χύσω τὸ αἷμα μου γιὰ τὸ Ὄνομά Του, νὰ στερηθῶ ταφῆς καὶ τὸ πτώμα μου, κατακομματιασμένο νὰ ἐγκαταλειφθῆ βορὰ στὰ ἀρπακτικὰ ὄρνεα καὶ στὰ θηρία»⁶.

* * *

Πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησί του, ποὺ τοῦ εἶχε ἀναγγελθῆ ἀπὸ τὸν Θεό, ὁ Πατρίκιος ἔκανε μία τελευταία περιοδεία γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὶς ἐνορίες.

Προσέχοντας στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου μία φλεγόμενη καὶ μὴ καιόμενη βᾶτο, πλησίασε καὶ ἄκουσε Ἄγγελο νὰ τοῦ ἀνακοινῶνῃ, με-

Πλάκα, ή όποία
σηματοδοτεί τήν θέσι
τών Λειψάνων του Άγιου
Πατρικίου. Καθεδρικός
Ναός Κάρλου. Ίρλανδία.

ταξὺ ἄλλων, ὅτι θα ἔκρινε τὸν ἱρλανδικὸ
λαὸ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Ἐπέστρεψε στὸ Σῶλ, στὴν περιοχή Οὐ-
λιδία, καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ συνοδεῖα
ὑμνων τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων, στίς 17
Μαρτίου 461.

Τοποθέτησαν ἔπειτα τὸ τίμιο Σκὴνωμα
ἐπάνω σὲ ἄμαξα, τὴν ὁποία ἔσερναν δύο
ἄγρια βόδια καὶ ἐκεῖ ὅπου τὰ ζῶα σταμά-
τησαν, ἔσκαψαν τὸν τάφο του. **Τὸ** μέρος
ἐκεῖνο ὠνομάσθηκε κατόπιν Λόφος Πατρι-

κίου (Down-Patrick)⁷.

Ἡ Ίρλανδία ἀπέβη, χάρις στοὺς κόπους τοῦ Ἁγίου Πατρικίου, ἡ
Νῆσος τῶν Ἀγίων, καὶ τὸν τιμᾷ μὲ θέρμη ὡς τὸν κύριο πολιοῦχο της,
ἐνῶ τοῦ ἔχει ἀφιερῶσει πάνω ἀπὸ διακόσιους Ναούς.

Ἡ τιμὴ του διαδόθηκε εὐρύτατα σὲ ὁλόκληρη τὴν Δύσι.

---

1. Μέλος τῆς τοπικῆς διοικήσεως ἐπιφορτισμένο μὲ τὴν εἰσπραξι τῶν φόρων.

2. Ὠρισμένοι ὑποστηρίζουν, ὅτι πρόκειται γιὰ περιοχή τῆς Γαλατίας, τὴν
ὁποῖαν εἶχαν πρόσφατα λεηλατήσῃ οἱ βάρβαροι, ἐνῶ κατ' ἄλλους, τὸ πιθανότερο
εἶναι νὰ ἦταν στὴν Μεγάλῃ Βρετανία.

3. Μνήμη στίς 6 Ἰουλίου στὴν Δύσι.

4. Δρυϊδισμός· θρησκεία τῶν Κελτῶν μὲ λειτουργοὺς/ιερεῖς τοὺς Δρυῖδες.
Κοιτίδα τους ἡ ΝΔ Γερμανία (2ῃ π.Χ. χιλιετία κ.έ.).

5. Πρβλ. ἰδιαίτερα τοὺς Βίους τοῦ Ὁσίου Κολούμβα τῆς Ἰόνας († Μνήμη: 9ῃ
Ἰουνίου) καὶ τοῦ Ἁγίου Κολομβανῶ Λουξέιγ († Μνήμη: 23ῃ Νοεμβρίου).

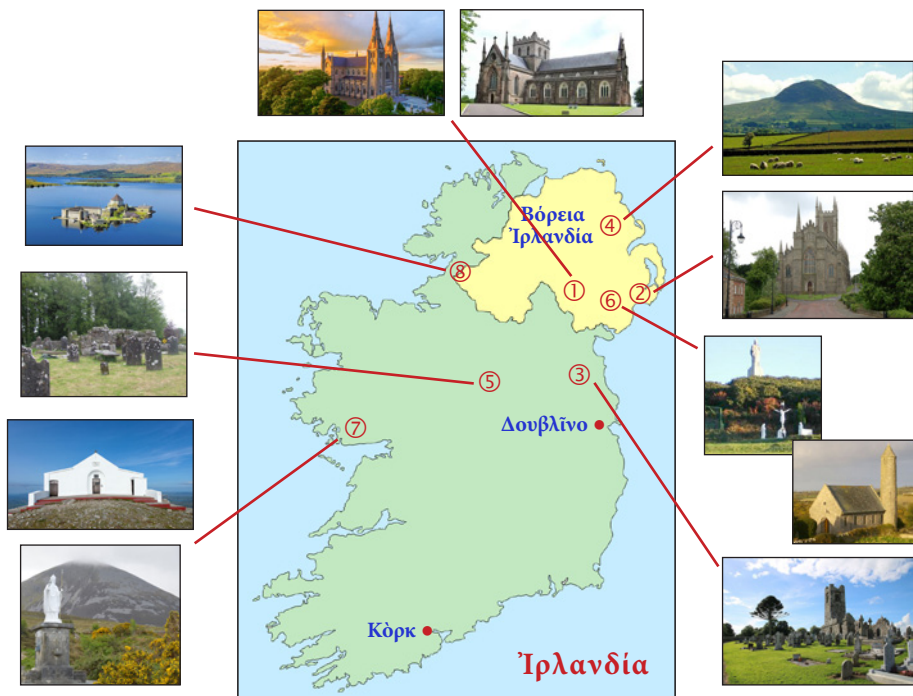
6. Ἁγίου Πατρικίου, *Ἐξομολόγησις* 44-59, SC 249, 118-128.

7. Μία ἱρλανδικὴ παράδοσι ἀναφέρει, ὅτι λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησί του, ἐπι-
σκέφθηκε τὴν Ἁγία Βριγίδα († Μνήμη: 1ῃ Φεβρουαρίου) καὶ τῆς ἐζήτησε νὰ τοῦ
ὑφάνῃ τὸ σάβανο, μὲ τὸ ὁποῖο ἐνταφιάσθηκε.

+

*Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ,
τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
Ἀμήν!*

→

1. Ἀρμὰ (Armagh): ἐδῶ ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἱδρυσε ἕναν Ναὸ καὶ τὸν ἀνεκήρυξε ὡς τὸν πλεόν ἱερὸ Ναὸ στὴν Ἰρλανδία. **Τὸ** Ἀρμὰ εἶναι σήμερα ἡ κύρια ἔδρα καὶ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἰρλανδία καὶ τῆς (Ἀγγλικανῆς) Ἐκκλησίας τῆς Ἰρλανδίας, καὶ οἱ δύο καθεδρικοὶ Ναοὶ στὴν πόλι φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Πατρικίου.

2. Λόφος τοῦ Πατρικίου (Down-Patrick): στὸν λόφο αὐτό, μεταφέρθηκε ὁ Ἅγιος Πατρίκιος μετὰ τὴν κοίμησί του καὶ ἐνταφιάσθηκε στοὺς χώρους τοῦ καθεδρικοῦ Ναοῦ.

3. Σλαῖν (Slane): μία παράδοσι τοῦ Ζ' αἰ. ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἀναψε μία φωτιά σὲ αὐτὴν τὴν κορυφή, τὸ 433, παρὰ τὶς ἀπαγορεύσεις τοῦ Βασιλέως Laoire. **Ἡ** ἱστορία λέει, ὅτι ἐδῶ ἐξήγησε ἐπίσης τὸ Μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος χρησιμοποιώντας ἕνα τριφύλλι.

4. Σλέμις (Slemish): περιοχὴ αἰχμαλωσίας τοῦ Ἁγίου Πατρικίου, στὴν ὁποία φύλαγε πρόβατα.

5. Ἀρντὰ (Ardagh): ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἔκτισε μία Ἐκκλησία ἐδῶ τὸν Ε' αἰ. καὶ ἐγκατέστησε τὸν Ἅγιο Μέλ ὡς Ἐπίσκοπο († Μνήμη: 6η Φεβρουαρίου 488).

6. Σάουλ (Saul): ἐδῶ ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἱδρυσε τὸν πρῶτο Ναὸ σὲ ἕναν ἀχυρῶνα, τὸν ὁποῖο τοῦ δώρισε ἕνας τοπικὸς ὄπλαρχηγὸς ὀνόματι Dichu. **Εἰκάζεται**, ὅτι ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἐκοιμήθη στὸ Σαουλ.

7. Κροὰ Πατρικίου (Croagh Patrick): ὁ Ἅγιος Πατρίκιος ἀνέβηκε στὸ βουνὸ αὐτὸ καὶ ἐνήστευσε γιὰ σαράντα ἡμέρες στὴν περίοδο τῆς Σαρακοστῆς.

8. Λοὺ Ντέργκ (Lough Derg, κόκκινη λίμνη): μία παράδοσι ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἅγιος Πατρίκιος σκότωσε ἕνα μεγάλο φίδι στὴν λίμνη αὐτή, τὸ αἷμα τοῦ ὁποῖο ἐκανε τὸ νερὸ κόκκινο (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα). **Κάθε** Αὐγουστο, οἱ προσκυνητὲς περνοῦν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρες νηστείας καὶ προσευχῆς.